

retninger o. s. v. og imedens skete der alt muligt derude. Jeg tror nu ikke, nogen af os kan sige, hvorledes det i Enkeltheder vilde have formet sig, men Standpunktet var klart nok for vort Vedkommende. Selvfølgelig vilde Angreb være blevet imødegaaet af de militære Myndigheder efter de sædvanlige Regler, indtil Kundskab var kommet til de politiske Myndigheder og disse havde kunnet træffe Beslutning om, hvorledes der skulde forholdes, og det er da ganske vist vor Opfattelse, at man ikke skulde have gjort Forsøg paa at gennemføre en haabløs Modstand. Imidlertid fik jeg det Indtryk af den ærede Ordfører for Venstre, at han havde en modsat Anskuelse. Jeg indrømmer, at det undrede mig. Jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis han og hans Meningsfæller under Krigen havde staaet overfor et saadant Angreb, staaet overfor, at der gik en overmægtig tysk Styrke eller engelsk Styrke, hvad det nu kunde være, i Land paa Sjælland og denne Styrke angreb de danske Tropper, da vilde han have sagt: Vi ofrer ikke en halv Snes Tusind eller 20 000 danske Menneskers Liv paa en Kamp, som dog til intet kan føre. Jeg tror, de ærede Herrer havde gjort saaledes. Imidlertid maa det fremgaa af den ærede Ordførers Udtalelser her i Dag, at han mener, det vilde have været rigtigere at handle paa anden Maade, at han vilde have ført Kampen igennem, en haardnakket Kamp, thi han vilde da haabe, at dette skulde betyde, at man saa venligt paa os fra den Parts Side, som ikke angreb os, og at saa skulde vi muligvis faa Gavn af det ved Krigens Slutning. Derom vil jeg sige, at jeg tror ikke, man havde faaet Gavn af det ved Krigens Slutning. Jeg tror ikke, det vilde have været af virkelig Værdi for England, hvis vi havde gjort et saadant Modstandsforsøg. Man kan sige, at det har været af nogen Værdi for Frankrig, at Belgien gjorde Modstandsforsøg, ikke fordi jeg tror, som det ærede Medlem Hr. Pürschel, at Begivenhederne i Belgien blev afgørende for Krigens Udfald. Jeg føler mig overbevist om, at da England gik ind i Krigen, var den Mulighed borte, at Tyskland kunde sejre i Krigen. Selv om Tyskerne havde rykket sejrrikt frem langt længere end til Marne, tror jeg ikke, at en tysk Sejr var mulig fra det Øjeblik, da den tyske Udenrigspolitik havde ført England ind i Krigen. Men ganske bortset derfra er Vilkaarene ganske anderledes her. Hvilken Nytte havde det gjort for de Allierede, om der havde været ført en Forsvarskamp af haabløs Karakter overfor en angribende

Styrke her ved København? Og jeg føjer til, at selv om det havde gjort Nytte, hvem tror da, at de havde paa nogen Maade kunnet hjælpe os? Og hvis de bagefter til Tak derfor havde genskabt vort Rige og skabt os visse Fordele, vilde vi være vendt tilbage til den farlige Stilling, jeg et Par Gange har peget paa maatte blive Følgen for Danmark af at blive Forbundsfælle med Tysklands Modstandere.

Men, siger det ærede Medlem saa — og det er jo ogsaa en Gentagelse, men en Gentagelse, jeg bliver nødt til at svare paa —, hvorfor satte da Ministeriet den Gang København i Forsvarsstand, hvorfor traf man disse militære Forberedelser? Jo, vi var bundet dertil af Loyalitetshensyn og af den bestaaende Lovgivning, og der var ikke fjerneste Mulighed for at ændre denne Lovgivning. Men, siger man, vi kunde have ladet andre komme til, der kunde være kommet et Samlingsministerium. Ja, Tanken derom rejste jeg for mit Vedkommende i Mødet den 5. August, og vi bad ved Slutningen af Forhandlingerne den Dag vore Modstandere overveje Tanken vedblivende. Men Sandheden er, at vore Modstandere afviste i Augustdagene Tanken, fordi de ikke vilde være med til at dele Ansvaret, og saa erkender jeg, at da vi kom længere hen, og det var klart, at det var en langvarig Række Begivenheder, vi stod overfor, ønskede jeg ikke paa noget Tidspunkt af Krigen et Samlingsministerium, fordi jeg var overbevist om, at Maaneder og Aar igennem kunde man ikke føre en nogenlunde rolig, fast Politik, hvis man bestandig skulde have fire politiske Partier til at trække Tov indenfor et Ministerium om, hvorledes den skulde lægges til Rette. Men tilbage bliver den Mulighed, at man kunde tage et Ministerium af den Opposition, som havde gennemført Ordningen af 1909. Det vilde have været at tilvejebringe en Tilstand, hvor Mindretallet i Folketinget stod bagved Landets Regering under farefulde Forhold udadtil, og jeg tilføjer, at den politiske Mulighed derfor forelaa ikke, thi Mindretallet i Folketinget havde ikke hos Flertallet en saadan Tillid, at dette var muligt. Flertallet i Folketinget vilde paa det Tidspunkt ikke have kunnet lade Ordningen af 1909 administrere, naar det ikke fik den Betyggelse, som laa i, at den øverste Ledelse af denne Ordning's Anvendelse var i Hænderne paa dem, der ikke havde den overdrevne Tillid til den, som Mindretallet havde. Det var ganske klart og givet for de politiske Partier, som Forholdene den Gang laa, og det kunde Regeringen